

JOHN GEVA, ADV., LL.B
SHLOMI HADAR, ADV., LL.M

ג'ון גבע, עו"ד
שלומי הדר, עו"ד

YARON ZEMER, SENIOR ADV., LL.B
LIAD BINYAMIN, ADV., LL.B
SHAIKE RAKOVSKY, ADV., LL.B, B.Sc.
LIOR BERGMAN, ADV., LL.M

מגדל נצבא קומה 15, רח' יצחק שדה 17, תל אביב
NITSBA TOWER, 15TH FLOOR, YIZHAK SADE 17 TEL AVIV
טל': 972-3-6252444 פקס: 972-3-6252443
JOHN@GEVA-HADAR.CO.IL
WWW.GEVA-HADAR.CO.IL

ירון זמר, עו"ד בכיר
ליעד בנימין, עו"ד
שייקה רקובסקי, עו"ד
ליאור ברגמן, עו"ד

ODELIA DUDKIEWICZ, ADV., LL.B.*
GIL AMIR, ADV., LL.M.*
SHIRA FINKELSTEIN, ADV., LL.B.*
OFIR KLEIN, ADV., LL.B.*
TAL KAUFMAN, ADV., LL.B.*
LIAT HEN-ZIONI, ADV., LL.B.*

אורליה דודקביץ, עו"ד*
גיל עמיר, עו"ד*
שירה פינקלשטיין, עו"ד*
אופיר קליין, עו"ד*
טל קאופמן, עו"ד*
ליאת חן-ציוני, עו"ד*

* Of counsel

*יועץ

19 אוגוסט 2021

לכבוד

מר אודי לקסר, מנכ"ל
פוליוויז בע"מ

בדוא"ל

שלום רב,

הנדון: חוות דעת משפטית בנושא פנייה להר הביטוח באמצעות מערכת טכנולוגית

א. מבוא

1. התבקשנו על ידכם לבחון את המצב המשפטי, מן ההיבט החוקי ומן ההיבט הרגולטורי בענף הביטוח ביחס לשאלה, האם חברות ביטוח ו/או סוכני הביטוח רשאים לפנות להר הביטוח לשם הנפקת מידע עבור לקוחותיהם, תוך שימוש במערכת טכנולוגית של חברת פוליוויז כהגדרתה להלן.
2. בהתאם למידע שנמסר לנו, פוליוויז בע"מ (להלן: "פוליוויז") היא חברה העוסקת במתן פתרונות טכנולוגיים לגופים שונים. פוליוויז פיתחה מערכת המאפשרת לשלוח באמצעותה מסמכים שונים למבוטחים, ובכלל זה מסמכים לחתימתם, תוך אימות הלקוחות ותיעוד קבלת פרטים אישיים מהם (להלן: "המערכת").

3. כמו כן, וכפי שנמסר לנו, המערכת מאפשרת באמצעות קבלת פרטים מהימנים מלקוחותיה, לבצע הזדהות במערכת ההזדהות הממשלתית, ככל שהדבר נדרש לשם קבלת פרטים ו/או ביצוע פעולות, והכל ללא מגע יד אדם.

4. במסגרת כך, חברות ביטוח וסוכני ביטוח פנו לפוליוויז במטרה לבחון אפשרות של עשיית שימוש במערכת, וזאת לשם קבלת המידע מאתר הר הביטוח באמצעות המערכת, לאחר קבלת הרשאה מלקוחותיהם לעשות כן.

5. לאור זאת, פוליוויז מעוניינת להציע ללקוחותיה – חברות ביטוח וסוכני הביטוח, הנפקת מידע מאתר הר הביטוח בשני המסלולים שלהן:

5.1. מסלול ידני – במסגרת מסלול זה, ולאחר שחברת הביטוח/סוכן הביטוח קיבלו הרשאה מתאימה מהלקוח לשליפת נתונים מאתר הר הביטוח, תאפשר המערכת לחברת הביטוח/סוכן הביטוח להכניס את שם המשתמש והסיסמה שלהם למערכת ההזדהות הממשלתית באמצעות הזנת הפרטים למערכת באופן מוצפן. לאחר הזנת הפרטים ולרבות סיסמה חד פעמית, שתועבר במסרון למספר הטלפון של הגורם המורשה בחברת הביטוח או לסוכן הביטוח באמצעות מערכת ההזדהות הממשלתית, המערכת תשלוף את הנתונים המצויים באתר הר הביטוח, עבור חברת הביטוח/סוכן הביטוח. יובהר, כי פרטיהם האישיים של הגורם המורשה מטעם חברת הביטוח או של סוכן הביטוח יהיו מוצפנים ולעובדי פוליוויז לא תהיה גישה אליהם.

5.2. מסלול אוטומטי – במסגרת המסלול האוטומטי, הגורם המורשה מטעם חברת הביטוח או סוכן הביטוח יזינו למערכת באופן מוצפן ומבעוד מועד את מספר הטלפון והסיסמה שלהם למערכת ההזדהות הממשלתית. לאחר קבלת ההרשאה מהלקוח, המערכת תבצע תהליך אוטומטי של כניסה למערכת ההזדהות הממשלתית עבור חברת הביטוח/סוכן הביטוח, והיא תשלוף את הנתונים עבורם. יובהר, כי פרטיהם האישיים של הגורם המורשה מטעם חברת הביטוח או של סוכן הביטוח יהיו מוצפנים ולעובדי פוליוויז לא תהיה גישה אליהם.

6. בהתאם למידע שנמסר לנו, שני המסלולים המפורטים לעיל, עומדים בתקני אבטחה מתמירים בהתאם להוראות תקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע) ומפוקחים על ידי יועץ אבטחה מקצועי ומיומן מטעם פוליוויז.

7. יובהר, כי חוות דעת זו תתמקד ותבחן את ההיתכנות של מתן השירותים האמורים לעיל לחברות הביטוח ולסוכני ביטוח, שהוסמכו על ידי לקוחותיהם לשם קבלת המידע כאמור, והכל באמצעות המערכת ובהתאם למסלולים שלעיל.

8. משכך, חוות דעת זו לא תתמקד ולא תבחן היבטים אחרים שאינם מנויים לעיל, לרבות אך לא רק, מתכונת היחסים בין פוליוויז לבין חברות הביטוח ולקוחותיהן ו/או סוכני הביטוח ולקוחותיהם, כדאיות ההתקשרות, אחריות הצדדים, טיב המערכת, דרישות אבטחת מידע, היבטים מכוח חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981, היבטי מס, וכיו"ב.

9. נקדים מסקנה לניתוח ונציין כבר עתה, כי בכפוף לאמור לעיל ולהלן, לשיטתנו אין מניעה שגורמים מורשים מטעם חברות הביטוח וסוכני הביטוח יעשו שימוש במערכת, לרבות לצורך ביצוע הזדהות במערכת ההזדהות הממשלתית, לשם קבלת המידע עבור לקוחותיהם שהסמיכו אותם לכך.

ב. הניתוח המשפטי

10. ביום 15.07.2015 פרסמה רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון לראשונה את חוזר ביטוח 12-1-2015, שכותרתו "צירוף לביטוח" (להלן: "הרשות" ו - "חוזר הצירוף" בהתאמה).
11. בפרק המבוא לחוזר נקבע, כי מטרת חוזר הצירוף היא לקבוע הוראות להסדרת התנהלות חברות ביטוח וסוכני ביטוח בעת הליך של צירוף לביטוח.
12. ביום 31.10.2016 פרסמה הרשות את חוזר ביטוח 17-1-2016, שכותרתו "ממשק אינטרנטי לאיתור מוצרי ביטוח", שגם הוא רלוונטי לענייננו (להלן: "חוזר האיתור"). בפרק הפותח את חוזר האיתור נקבע כהאי לישנא:
- "כחלק ממדיניות אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר להגביר את שקיפות וזמינות המידע לציבור המבוטחים, וכדי לאפשר למבוטחים לרכוש או לעדכן את המוצרים הקיימים ברשותם בצורה מושכלת, מקים האגף ממשק אינטרנטי מרכזי, נגיש ופשוט לאיתור מוצרי הביטוח. הממשק יאפשר למבוטחים לאתר בקלות ובמהירות מידע לגבי התיק הביטוחי שלהם אצל כל חברות הביטוח ולבחון את תנאי מוצרי הביטוח שברשותם. חוזר זה מאפיין את הדרישות מחברות ביטוח לצורך הפעלת הממשק".
13. חוזר האיתור היווה למעשה את יריית הפתיחה והתשתית הסטטוטורית להקמת אתר הר הביטוח.
14. לאחר פרסום חוזר האיתור, תיקנה הרשות את חוזר הצירוף ביום 15.07.2018. במסגרת תיקון זה נקבעו הוראות שונות, לרבות הוראה המטילה חובה על חברות הביטוח וסוכני הביטוח להתאים את המוצר הביטוחי ללקוחותיהם בהתבסס, בין היתר, על בחינת המוצרים הקיימים של הלקוחות באמצעות אתר הר הביטוח. על מטרת תיקון הוראות חוזר הצירוף ניתן ללמוד מפרק המבוא, ובשל חשיבות הדברים יובאו הם במלואם:
- "לאור מדיניות רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון להגביר את שקיפות וזמינות המידע לציבור המבוטחים, וכדי לאפשר למבוטחים לרכוש או לעדכן את המוצרים הקיימים ברשותם בצורה מושכלת, הקימה הרשות את "הר הביטוח" - אתר אינטרנט, נגיש ופשוט לאיתור מוצרי הביטוח. האתר מאפשר למבוטחים לאתר בקלות ובמהירות מידע לגבי התיק הביטוחי שלהם אצל כל חברות הביטוח ולבחון את תנאי מוצרי הביטוח שברשותם. במסגרת חוזר זה נקבע כי השלב הראשון במסגרת הליך התאמת הצרכים למועמד לביטוח יכלול בדיקה של רשימת מוצרי הביטוח הקיימים ברשותו וזאת על ידי שאילתה באתר הר הביטוח, על מנת למנוע מצב שבו מוצעים למבוטח מוצרים דומים למוצרים הקיימים ברשותו ואינם נדרשים לו. שאילתה כאמור יכול שתבצע על ידי המועמד לביטוח עצמו או על ידי הגורם המשווק. כן נקבע כי גורם משווק לא יבצע שאילתה כאמור אלא אם קיבל לכך הרשאת שימוש פרטנית וזאת על מנת למנוע שימוש לא ראוי במידע שנמסר על ידי מבוטחים או מועמדים לביטוח ובאתר הר הביטוח. בנוסף, נקבעו הוראות נוספות שמטרתן להקל ולייעל את הליך בירור הפרטים ביחס לפוליסות קיימות ולהרחיב את המידע המוצג למבוטח בביטוח חיים".

15. לשם בחינת המוצרים של הלקוחות על ידי הגורם המשווק¹, נדרש הגורם המשווק לפנות להר הביטוח, לאחר שניתנה לו הרשאת שימוש פרטנית.²

16. ביום 05.08.2021 פרסמה הרשות תיקון להוראות חוזר האיתור.³ חוזר האיתור תוקן לאחר ביצוע ביקורות שונות של הרשות, ולשם הגברת רמת ההזדהות בכניסה לאתר הר הביטוח באמצעות מערכת ההזדהות הממשלתית, על מנת למנוע גישה מאתרים מתחזים וגורמים שאינם מורשים לפעול מטעם מבוטחים.⁴

17. בנוסף, חוזר האיתור תוקן על מנת לאפשר לעובדים הרלוונטיים בחברות הביטוח לצפות, לאחר קבלת הרשאת שימוש פרטנית, במידע אודות מועמדים לביטוח באתר הר הביטוח. בשל חשיבות הדברים יובא פרק 5 להוראות חוזר האיתור המתוקן, שכותרתו "העברת פרטי מורשי צפייה באתר הר הביטוח" במלואו:

"א. חברת ביטוח רשאית לאפשר לעובדים המועסקים על ידה ואשר עבודתם קשורה בהליך צירוף מועמדים לביטוח (להלן – **מורשי צפייה מטעם חברת הביטוח**), לקבל הרשאה מטעמה לצפייה בפרטי מועמדים לביטוח באתר הר הביטוח.

ב. חברת ביטוח תעביר ביום העבודה הראשון של כל רבעון עד לשעה 19:00 בערב, את פרטיהם של מורשי הצפייה מטעמה בהתאם לקובץ הדיווח המצורף בנספח ב' (להלן – **רשימת מורשי צפייה מטעם חברת הביטוח**).

ג. במידה וחל ברשימת מורשי צפייה מטעם חברת ביטוח שינוי ביחס לרשימה האחרונה שהועברה על ידה, תעביר רשימה עדכנית עד לשעה 19:00 ביום העבודה בו חל השינוי.

ד. חברת הביטוח לא תכלול ברשימת מורשי הצפייה מטעמה כל גורם שאין עבודתו קשורה בהליך צירוף מועמדים לביטוח במועד בו תקפה הרשימה ותפעיל אמצעי בקרה על מנת לוודא כי רשימת מורשי הצפייה מטעמה עדכנית ועומדת בכל עת בהוראות סעיף א' לעיל וכי מורשי הצפייה מטעמה עושים שימוש בהרשאתם רק לאחר קבלת הרשאת שימוש פרטנית".

18. בד בבד עם תיקון הוראות חוזר האיתור פרסמה הרשות מדריך לכניסת גורמים משווקים⁵ לאתר הר הביטוח (להלן: "**המדריך**"), והחל מיום 29.08.2021 הכניסה לאתר הר הביטוח תתאפשר באמצעות מערכת ההזדהות הממשלתית בלבד.

העתק המדריך, מצ"ב לחוות דעת זו ומסומן "1".

19. יודגש, כי הרשות לא הטילה מגבלה כלשהי על שימוש באתר הר הביטוח באמצעות מערכת טכנולוגית כלשהי, אולם השימוש מותנה כאמור באמצעות שימוש על ידי מורשה צפייה מטעם חברת הביטוח ו/או על ידי סוכן הביטוח, שנדרשים להזדהות, עם פרטיהם האישיים, במערכת ההזדהות הממשלתית כחברת ביטוח או כסוכן ביטוח, המורשים לפעול בשם הלקוח לקבלת המידע.

¹ סעיף 2 להוראות חוזר הצירוף מיום 15.07.2018 מגדיר את המונח גורם משווק כדלקמן: "סוכן ביטוח המשווק ביטוח או חברת ביטוח המשווקת ביטוח ללא מעורבות סוכן ביטוח".

² הרשאה שנתן אדם לביצוע שאילתה בעניינו באתר הר הביטוח, בהתאם לנספח ה לחוזר הצירוף.

³ חוזר ביטוח 1-12-2021.

⁴ ה"ש 6, ס' 1.

⁵ בהתאם למדריך, הגורמים המשווקים הם: סוכני ביטוח, יועצים פנסיוניים וגורמים מורשים מטעם חברות הביטוח.

20. ודוק, מערכת ההזדהות הממשלתית היא מערכת, אשר הוקמה על ידי מדינת ישראל, והיא מאפשרת קבלת שירותי ממשלה מקוונים שונים, הדורשים הזדהות אישית של מבקש השירותים.⁶ ההזדהות האישית נעשית באמצעות סיסמה קבועה וכן באמצעות סיסמה חד פעמית בכל מקרה שבו נדרש השימוש במערכת. הסיסמה החד פעמית נשלחת במסרון אוטומטי למספר הטלפון הנייד של המשתמש כאשר הוא מבקש להתחבר למערכת זו לשם ביצוע פעולות.

21. בתנאי השימוש של מערכת ההזדהות הממשלתית נקבע כדלקמן:

".....על המשתמש לשמור על סודיות הסיסמה שיקבל לשם אימות זהותו, להחזיקה במקום בטוח ולא למסרה לאחר. יובהר בזאת, כי המשתמש הינו האחראי הבלעדי לשמירת הסיסמה. **המשרד לא יישא באחריות במקרה של מסירת מידע או מתן אפשרות לביצוע פעולות לאחר, אשר הזדהה באמצעות הסיסמה האישית של המשתמש או נרשם בשמו של המשתמש.**

למען הסר ספק, יובהר כי **השימוש במערכת ההזדהות לצורך קבלת שירותים מזוהים הוא אישי, ושימוש בשירותים מזוהים על ידי אדם אחר בשמו של המשתמש**, מפרה את תנאי השימוש של אתר זה ועשויה להיחשב בנסיבות מסוימות כעבירה פלילית.

על אף האמור לעיל, שימוש בשירותים המזוהים בהסכמת המשתמש על ידי בן משפחה, לא תיחשב כהפרת תנאי השימוש.

לעניין זה "בן משפחה" - אישה, בעל, הורה, בן, בת, אח, אחות." (ההדגשות אינן במקור. הח"מ).

22. לשיטתנו, ובכפוף למתווה המפורט לעיל, המערכת משמשת אך ורק ככלי טכנולוגי המסייע לחברות הביטוח ולסוכני הביטוח בקבלת המידע הספציפי לרשותם, בקשר עם לקוחותיהם, והכל ללא מגע יד אדם למעט מורשה הצפייה מטעם חברת הביטוח או סוכן הביטוח. בתוך כך, השימוש נעשה בפועל על ידי מורשה הצפייה מטעם חברת הביטוח או על ידי סוכן הביטוח, להבדיל משימוש על ידי פוליוויז, אשר משמשת כאמור ככלי בידי מורשה הצפייה מטעם חברת הביטוח או סוכן הביטוח.

23. פעולה טכנולוגית זו שמתבצעת על ידי ובאמצעות המערכת מדמה לשיטתנו פעולה של שמירת סיסמה ופרטים אישיים באמצעות סמארטפון/דפדפן. לא יעלה על הדעת, כי כאשר אדם השומר פרטים אישיים כגון סיסמה לאתר מסוים באמצעות הטכנולוגיה של הסמארטפון/דפדפן, לשם כניסה מהירה בכל פעם שיבצע שימוש באותו אתר, ייחשב הדבר כשימוש על ידי גורם אחר. ברי, כי הן טכנולוגיה זו והן הטכנולוגיה שמציעה פוליוויז כאמור לעיל נועדו לאפשר שימוש מהיר, יעיל ובטוח על ידי ועבור המשתמשים – מורשי הצפייה מטעם חברות הביטוח וסוכני הביטוח במקרה דנן.

24. בתוך כך, אנו סבורים, כי לא מתבצעת כל הפרה של תנאי השימוש במערכת ההזדהות הממשלתית, הן במסלול הידני והן במסלול האוטומטי כמפורט לעיל.

⁶ להרחבה בנושא מערכת ההזדהות הממשלתית ראו בקישור שלהלן: https://www.gov.il/he/departments/faq/signup_sso_faq

25. למען הסר ספק יובהר, כי בהתאם להוראות הדין הפנייה לאתר הר הביטוח לשם קבלת מידע לגבי לקוחות, יכולה להיעשות בכפוף להרשאת שימוש פרטנית שניתנה למורשה הצפייה מטעם חברת הביטוח, שפרטיו הועברו כאמור לרשות בהתאם להוראות חוזר האיתור המתוקן או לסוכן הביטוח.

ג. סיכום ומסקנות

19. לאור האמור לעיל, ועל יסוד המידע שהובא בפנינו נדמה, כי אין מניעה להעניק את השירותים, כאמור בסעיף 5 לעיל, באמצעות המערכת לחברות הביטוח ולסוכני הביטוח, הן במסגרת המסלול הידני והן במסגרת המסלול האוטומטי, כאמור לעיל.

20. חוות דעתנו זו מבוססת על המידע שנמסר לנו, הדין הקיים במועד כתיבת שורות אלו, אשר עשוי להשתנות מעת לעת (חקיקה ראשית, חקיקת משנה, הנחיות רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון, ניירות עמדה וכיוצא בזאת), וככל שישתנה עשוי לשנות גם ממסקנותינו, ובכך יחייב בדיקה מחודשת של מצב הדברים, ובתוך כך להצריך חוות דעת נוספת ו/או משלימה ו/או מתוקנת לחוות דעתנו זו.

21. כמו כן, חוות הדעת מתייחסת למזמין חוות הדעת בלבד, ואין להעבירה לאחרים, ואין ללמוד הימנה לגבי דינם של גופים אחרים.

22. יובהר, כי בחוות דעת זו התמקדנו ובחנו אך ורק את ההיתכנות של מתן השירותים האמורים לעיל לחברות הביטוח ולסוכני ביטוח, אשר הוסמכו על ידי לקוחותיהם לשם קבלת המידע כאמור, והכל באמצעות המערכת. לפיכך, חוות דעת זו לא נותנת מענה להיבטים אחרים, לרבות אך לא רק, מתכונת היחסים בין פוליוויז לבין חברות הביטוח ולקוחותיהן, סוכני הביטוח ולקוחותיהם, כדאיות ההתקשרות, אחריות הצדדים, טיב המערכת, דרישות אבטחת מידע, היבטים מכוח חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981, היבטי מס, וכיו"ב.

בכבוד רב,

ג'ון גבע, הדר ושות' - עורכי דין ומגשרים